

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-09-29
Besvaras senast
2021-10-06 kl. 12.00

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2021/22:60 Programmet för flygtrafikledning på distans

Östersund har en växande strategisk betydelse för Försvarsmaktens framtida utveckling. Det framgår också tydligt i det nya försvarsbeslutet att möjligheten till att använda infrastruktur kopplad till flygplatsen på Frösön måste säkerställas. Flygplatsen är belägen i ett viktigt område som kommer att se en ökad militär närvaro under de kommande åren.

I ljuset av det nya försvarsbeslutet måste också frågan om fjärrstyrd flygtrafikledning på flygplatsen kritiskt granskas och belysas. Det måste gå att garantera att det går att upprätthålla flygledning i kris och krig.

Flygplatserna spelar en stor roll för Sveriges försvar och beredskap. Den betydelsen kommer att öka i takt med att vi bygger ut det militära och civila försvaret. Flygvapnet behöver i händelse av kris och krig kunna använda ett antal alternativa flygplatser för att kunna sprida flygstridskrafterna och på så sätt minska sårbarheten. Flygplatserna behövs även för att viktiga transporter av både människor och gods ska kunna fungera vid större kriser, som nu under coronapandemin.

I grunden är det positivt att införa ny teknik som fjärrstyrd flygtrafikledning. Men det måste vägas mot de krav som utbyggnaden av totalförsvaret medför. Tidigare var Visby flygplats påtänkt av Luftfartsverket för fjärrstyrd flygtrafikledning. Detta stoppades dock efter att Försvarsmakten satt ned foten och avrått. En uppenbar risk är ju att till exempel cyberattacker skulle kunna orsaka omfattande störningar.

Frågan om Sveriges beredskapsflygplatser, och lämpligheten i att införa fjärrstyrd flygledning, är så angelägen att mer information nu måste upp på bordet.

Effekterna av den pågående coronapandemin har ställt frågan om Sveriges flygplatser på sin spets. Nedgången i flygandet har inneburit att många av flygplatserna har svårt att överleva. Det får långtgående effekter för såväl försvar och beredskap som ytterst hela Sveriges möjligheter att leva och utvecklas. Regeringen måste nu visa att den tar den här frågan på allvar både för flygplatsernas långsiktiga framtid och för vår beredskap.

Äre Östersund flygplats är en av fyra utsedda flygplatser vars flygtrafikledning

ska fjärrstyras från Arlanda. Visby har utgått av försvarsmaktsskäl. Dessa flygplatser ingår även efter regeringsbeslut i de tio nationellt strategiska flygplatserna i det nationella basutbudet (enligt Flygplatsutredningen 2007: *Framtidens flygplatser; utveckling av det svenska flygplatssystemet*, SOU 2007:70, Stockholm.)

När denna utredning gjordes var inte flygtrafikledning på distans från en enda central på Arlanda en parameter som man hade underlag att ha med i sitt beslut. Det nationella basutbudet syftar till att säkerställa en grundläggande interregional tillgänglighet i hela landet och utgöra stommen i ett effektivt och långsiktigt hållbart flygtransportsystem. När Försvarsmakten väljer att undanta Visby av säkerhetsskäl och Svensk Pilotförenings flygsäkerhetskommitté riktar skarp kritik mot hur denna teknik införs, då finns det all anledning att lyssna på dessa varningssignaler. Regeringen har tidigare givit Luftfartsverket i uppdrag att genomföra en utredning av denna implementering, en implementering som Luftfartsverket själva är huvudman för.

Mot bakgrund av detta blir min fråga till infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Avser ministern att vidta några generella åtgärder med anledning av vad som har framförts ovan när det gäller flygplatser inkluderade i programmet för flygtrafikledning på distans?

.....

Saila Quicklund (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch